

VISOKA POSLOVNA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA ČAČAK

DIPLOMSKI RAD

Predmet:

Suvremena inflacija

Mentor: _____
Profesor: _____

Student: _____
Br.Indeksa: _____

Sadržaj rada:

Uvod	1
1. TEORIJSKA OSNOVA	3
1.1. Inflacija potražnje	3
1.1.1. Utjecaj očekivanja i prilagođavanje ekonomije	11
1.2. Inflacija ponude	12
1.3. Uzroci rasta inflacije	14
1.4. Utjecaj inflacije na raspodjelu bogatstva	17
1.5. Inflacijski porez	20
1.6. «Nesveto trojstvo» hiperinflacije	24
2. SUVREMENA INFLACIJSKA ISKUSTVA	26
2.1. Epizode inflacije u industrijskim zemljama	26
2.1.1. Uloga sustava deviznih tečajeva i politika sterilizacije	29
2.1.2. Smjernice antiinflacijske politike	30
2.1.3. Neovisnost centralne banke	32
2.2. Osobitosti inflacije u zemljama u razvoju i zemljama u tranziciji	44
3. ZAUSTAVLJANJE VISOKE INFLACIJE	46
3.1. Zaustavljanje hiperinflacije i kronično visoke inflacije	46
3.2. Troškovi inflacije	49
3.2.1. Troškovi anticipirane i neanticipirane inflacije	49
3.2.2. Utjecaj inflacije na ekonomski rast	50
3.3. Troškovi dezinflacije	51
3.4. Politike za provođenje dezinflacije	52
ZAKLJUČAK	55
DODATAK	
POPIS LITERATURE	

Uvod

Zamjetan je uspjeh većine zemalja u nekoliko zadnjih godina u smanjenju inflacije, i to smanjenje je u mnogim slučajevima najniže u nekoliko desetljeća. Smanjenje inflacije očito je i u regijama i u zemljama različitog stupnja razvoja. Iz uspona i pada inflacije u protekla tri desetljeća možemo izvući pouke o tome koji su uzroci inflacije, o utjecaju inflacije na ekonomsku aktivnost i blagostanje, troškovima njezinog smanjivanja i djelotvornim politikama za održavanje niske inflacije. Također, i nakon što je postignuta niska inflacija, pitanje je koliko bi niska ona u stvari trebala biti, što čini stabilnost cijena i u kojoj mjeri institucionalna rješenja poput neovisnosti centralne banke imaju utjecaj na održavanje stabilnosti cijena.

Ovim će se diplomskim radom nastojati obuhvatiti uzroci inflacije s posebnom podjelom na industrijske zemlje te zemlje u razvoju i tranzicijske zemlje, zatim utjecaj sustava deviznih tečajeva na inflaciju, i u okviru toga, politika sterilizacije, te smjernice za provođenje antiinflacijske politike i troškovi inflacije i dezinflacije.

Rad se sastoji od tri dijela. Prvi je dio teorijske naravi. Njime se nastoji ukazati na problem izbora između proizvodnje i inflacije (eng. *output-inflation tradeoff*) poznatom Phillipsovom krivuljom koja, ovisno o svom nagibu, opisuje izbor pred kojim se nalaze nositelji ekonomske politike u kreiranju prikladnih mjera monetarne i fiskalne politike. Iako je Phillipsova krivulja već krajem 60-ih i početkom 70-ih, uslijed rastuće nezaposlenosti i sve viših stopa inflacije, u praksi počela pokazivati drastično pogoršanje izbora između inflacije i nezaposlenosti, ona je poslužila osvjetljavanju novih putova rješavanja Phillipsove relacije. Jedan dio tih novijih radova, kao što je već rečeno, usmjerio je pozornost na razmatranje izbora između proizvodnje i inflacije. Teorijski dio ovoga rada počiva upravo na tim razmatranjima. Teorijski dio rada završava poglavljem o hiperinflaciji. U tom se poglavlju objašnjava koja je osnovna karakteristika procesa hiperinflacije, a čini logični nastavak na prethodni osvrt o inflaciji.

Drugi dio govori o suvremenim inflacijskim iskustvima, u prvom redu industrijskih zemalja, ulozi sustava deviznih tečajeva te ulozi politike sterilizacije centralne banke u tim sustavima. Također je spomenut trend usvajanja tzv. ciljnih inflacija, kojem su se priklonile neke zemlje, kao osnovnog preduvjeta provođenja monetarne politike. U okviru drugog dijela dat je poseban prikaz o neovisnosti centralne banke i utjecaju te neovisnosti na inflaciju a zatim i na ostale makroekonomske varijable. Nakon toga, prelazi se na iskustva tranzicijskih zemalja i zemalja u razvoju od kojih su mnoge prošle kroz devastirajuća razdoblja hiperinflacije.

Treći dio započinje poglavljem o zaustavljanju visoke inflacije pri čemu se naglašava razlika između stabilizacijskih programa za zaustavljanje hiperinflacije i programa za smanjivanje kronično visoke inflacije. Treći dio diplomskog rada se oslanja na prvi, odnosno teorijski dio rada, koji je neophodan za razumijevanje dijelova o troškovima inflacije, troškovima

dezinflacije, utjecaju inflacije na ekonomski rast i politikama za provođenje dezinflacije, s većim osvrtom na praktična iskustva, uglavnom tranzicijskih zemalja i zemalja u razvoju. Treći, zadnji dio rada, završava poglavljem o politikama za provođenje dezinflacije u okviru čega se posebice stavlja naglasak na strukturne politike i mjere za potpomaganje kredibiliteta antiinflacijske politike. Na kraju, pokušavaju se odrediti elementi cjenovne stabilnosti a, kao zaključak, definirati politike za održavanje cjenovne stabilnosti.

ZAKLJUČAK

Ovaj diplomski rad nastojao je obuhvatiti suvremena inflacijska iskustva industrijskih zemalja, zemalja u razvoju i tranzicijskih zemalja. Naziv diplomskog rada, «Suvremena inflacija», odnosi se na iskustva upravo spomenutih zemalja u razdoblju nakon Drugog svjetskog rata pa sve do današnjih dana. Polazeći od teorijskog dijela u kojem su objašnjeni razni uzroci inflacije, s osnovnom podjelom na promjene u politici upravljanja nominalnom agregatnom potražnjom i promjenama na strani krivulje ponude, drugi dio rada opisuje okolnosti u kojima su se različite države suočile sa tzv. naftnim šokovima. Gospodarske performanse zemalja nakon tih šokova bile su posljedica, ne samo šokova ponude, već i niza drugih elemenata, u prvom redu institucionalnih karakteristika poput strukture tržišta rada i stupnja indeksacija nadnica i cijena, a zatim i politika korištenih u vremenu koje je prethodilo inflacijskim šokovima.

Nedvojbeno je da, a takav se zaključak provlači kroz sva tri dijela ovog rada, niska inflacija ima velike koristi za opću gospodarsku stabilnost i razvoj neke zemlje. Razlike koje se javljaju među zemljama odnose se na načine i puteve kojima se niska razina inflacije postiže, i što je još važnije, održava. U današnje vrijeme općenito je prihvaćeno da krajnji cilj monetarne politike u tržišnoj ekonomiji predstavlja održavanje niskog stupnja inflacije. Ovakav način razmišljanja nije bio oduvijek prihvaćen, jer su u prošlosti, između ostalog, kao osnovni ciljevi monetarne politike bili definirani brzi ekonomski rast i niska stopa nezaposlenosti. U praksi su pokušaji stimuliranja ekonomskog rasta monetarnom politikom u pravilu završili pojavljivanjem visoke stope inflacije, problemima u platnoj bilanci i dugoročnim usporavanjem ekonomskog rasta. Nesumnjivo je da, iako je u ovome radu inflaciji možda više posvećena pažnja kao monetarnom fenomenu, dosljedna monetarna ali i fiskalna politika igraju glavnu ulogu u postizanju i očuvanju gospodarske a time i opće stabilnosti država. Jedino odgovarajućim monetarnim i fiskalnim politikama moguće je održati nisku inflaciju i, štoviše, sniziti je vremenom istodobno minimizirajući nepoželjne kratkoročne fluktuacije outputa. S tim u vezi, FED je posebno naglasio važnost sprečavanja inflacije u razdobljima ekonomske ekspanzije te iskorištavanje usporavanja ekonomije za smanjivanje inflacije. To bi omogućilo smanjivanje inflacije u uzastopnim poslovnim ciklusima sve dok se ne postigne cjenovna stabilnost. Taj je pristup provođenja monetarne politike u uvjetima niske inflacije poznat kao «oportunistički pristup dezinflaciji (eng. *the opportunistic approach to disinflation*).

Smanjenje inflacije u novije vrijeme, kako u industrijskim tako i u zemljama u razvoju, rezultat je i promjena u globalnoj ekonomiji. Povećana otvorenost i liberalizacije trgovinskih ograničenja rezultiraju nižim cijenama uvezenih dobara i uvođenjem konkurentne discipline za domaće tvrtke. U zemljama koje imaju neefikasne monopolske industrije to može dovesti do smanjenja monopolskih renti. Globalizacija omogućava i uvoz naprednih tehnologija iz razvijenih zemalja u zemlje u razvoju što opet dovodi do rasta produktivnosti i outputa. Međutim, efekti otvorenosti i globalizacije uglavnom imaju jednokratni utjecaj na smanjenje

razine cijena, tj. ne djeluju kao element koji trajno ograničava rast inflacije. Ono što je ohrabrujuće je to da se globalno smanjenje inflacije velikim dijelom može zahvaliti primjeni teško naučenih lekcija iz inflacijskih epizoda sedamdesetih i osamdesetih godina. Najznačajnija od njih naglašava važnost zaustavljanja inflacije prije nego što ona dobije zamah. Globalna su iskustva pokazala da su troškovi promptnog smanjenja inflacije u obliku nezaposlenosti i izgubljenog outputa daleko manji od troškova koji nastaju podizanjem inflacije na dvoznamenkaste i troznamenkaste vrijednosti.

Očekivanja buduće inflacije također su važna determinanta sadašnje inflacije. Stoga će centralne banke sa čvrstom antiinflacijskom reputacijom uživati i «bonus kredibilnosti», a efikasnost monetarne politike u sprečavanju kolebanja outputa biti će poboljšana, iako monetarna politika sama za sebe ne može i ne smije snositi teret postizanja i očuvanja cjenovne stabilnosti.

Strukturne politike, posebice one tržišta rada koje smanjuju rigidnost cijena i nadnica i povećavaju konkurentnost, te razumna monetarna i fiskalna politika, esencijalni su elementi antiinflacijske strategije. Zadnjih su godina mnoge zemlje, kako industrijske tako i one u razvoju i tranziciji, značajno smanjile fiskalnu neravnotežu. Ipak, u razvijenim zemljama budžetska neravnoteža ostaje glavni izvor pritisaka na realnu kamatnu stopu, pa je daljnji napor u smislu fiskalne konsolidacije nužan, pogotovo u svezi budžetskih pritisaka uzrokovanih starenjem populacija. Slično tome, u zemljama u razvoju i u tranzicijskim zemljama, preveliki fiskalni deficiti još uvijek ostaju prijetnja postignutom smanjenju stopa inflacije.

Ključne riječi: monetarna politika, fiskalna politika, antiinflacijska strategija, dezinflacija, inflacija ponude, inflacija potražnje, neovisnost centralne banke

Gotovi seminarski, maturski, maturalni i diplomski radovi iz raznih oblasti, lektire , puškice, tutorijali, referati - specijalizovan tim za usluge visokokvalitetnog pisanja, istraživanja i obradu teksta za kompletan region Balkana.

Posetite nas na sajtovima ispod:

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MATURSKI.NET

WWW.MATURSKI.ORG

WWW.SEMINARSKIRAD.INFO

Dostupni smo Vam 24h 365 dana u godini.

Za gotove verzije rada obratiti se na mail:

maturskiradovi.net@gmail.com

061/ 11-00-105

Seminarski, diplomski, maturski radovi, prevodi na engleski i eseji...